

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-121>

УДК 336.71:330.131.7

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ

A CONCEPTUAL APPROACH TO ENHANCING ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY UNDER THE INFLUENCE OF BUSINESS

Коржевський Ігор Іванович

аспірант,

Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3012-0735>

Korzhevskiy Igor

"KROK" University

У статті розглянуто роль ділової репутації як чинника впливу на економічну безпеку підприємств в умовах глобалізації та зростання ринкових ризиків. Обґрунтовано необхідність формування концептуального підходу до удосконалення забезпечення економічної безпеки через управління репутацією, запропоновано основні її елементи: об'єкти, суб'єкти, принципи, функції, інформаційно-аналітичне забезпечення, механізм захисту економічної безпеки підприємств через управління діловою репутацією. Запропоновано авторське визначення та механізм інтеграції оцінки репутації в загальну стратегію безпеки підприємства. Визначено ключові елементи інформаційно-аналітичного забезпечення, що забезпечують ефективне управління репутаційними ризиками. Підкреслено значення цифрових технологій у моніторингу та оцінці репутаційного капіталу для підвищення прозорості та фінансової стійкості бізнесу.

Ключові слова: економічна безпека, ділова репутація, концептуальний підхід, репутаційні ризики, інформаційно-аналітичне забезпечення, управління підприємством.

The article explores the impact of corporate reputation on ensuring the economic security of enterprises amidst increasing market volatility and globalization. The purpose of the study is to develop a conceptual approach that integrates the evaluation and management of business reputation into the overarching strategy of economic security. The relevance of this research stems from the growing importance of non-material assets, such as reputation, in shaping financial resilience, stakeholder trust, and competitive advantage. The methodological basis of the research includes system analysis, risk assessment, and the development of an integrated monitoring framework. The proposed conceptual approach is defined as a scientifically grounded system of principles, methods, and tools aimed at incorporating business reputation evaluation into corporate security strategy. The study identifies key objects and subjects involved in this system – ranging from top management and financial institutions to internal security units and regulatory bodies – and presents a model for reputation-based risk mitigation. Special attention is given to the design of an information and analytical framework that includes digital platforms, reputation certificates, and open data sources. This system allows for dynamic risk monitoring and decision-making that reflects the enterprise's actual condition and stakeholder perception. Key results include the development of mechanisms for automating reputation assessments, establishing standardized criteria for reliability ratings, and proposing the issuance of official certificates confirming business reputation. Practical value is highlighted in the model's ability to enhance transparency, minimize financial and legal risks, and promote stable long-term development. By leveraging modern technologies like artificial intelligence and Big Data analytics, the model enables enterprises to maintain adaptability in rapidly changing environments. The conceptual approach thus serves as a strategic tool for strengthening an enterprise's market position, ensuring legal compliance, and fostering sustainable business growth through proactive reputation governance.

Keywords: economic security, corporate reputation, conceptual approach, reputation risk management, information and analytical systems, enterprise governance.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, цифровізації економіки та зростаючої нестабільності зовнішнього середовища питання забезпечення економічної безпеки підприємств набуває особливої актуальності. Підприємства змушені функціонувати в умовах постійного впливу внутрішніх та зовнішніх загроз, що зумовлює необхідність формування ефективної системи управління ризиками та забезпечення стійкості до економічних шоків. Одним із ключових нематеріальних активів, що має суттєвий вплив на рівень економічної безпеки, виступає ділова репутація підприємства.

Ділова репутація формується на основі оцінки суб'єктами господарювання дотримання підприємством етичних стандартів, виконання зобов'язань, фінансової дисципліни, прозорості корпоративного управління, соціальної відповідальності тощо. Саме тому вона стає важливим чинником довіри з боку інвесторів, партнерів, клієнтів, фінансових установ і регуляторів. Успішне управління репутацією дозволяє зміцнювати ринкові позиції підприємства, зменшувати ймовірність фінансових втрат та юридичних суперечок, а також підвищувати його загальну стабільність і конкурентоспроможність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Висока ділова репутація сприяє підвищенню довіри з боку партнерів, кредитних установ, інвесторів та клієнтів, що в результаті зміцнює економічну безпеку підприємства [4]. Репутація з відповідним стратегічним потенціалом належить до сфери економічної безпеки, яка, за визначенням Зайченка В. В. та Коваленка С. В., є станом стійкості підприємства, його захищеності від загроз і здатності до стабільного функціонування [11].

Сучасна міжнародна турбулентність вимагає від науковців переосмислення системи виявлення та нейтралізації ризиків, що впливають на економічну безпеку. Пригунов П. Я. розглядає її як результат діяльності щодо захисту економічних інтересів власника та створення сприятливих умов для розвитку підприємства [7]. Сосновська О. О. підкреслює необхідність захищеності всіх видів потенціалу підприємства та його ефективного функціонування під управлінням керівництва [10].

Меліхова Т. О. акцентує увагу на ролі служби економічної безпеки, яка забезпечує захист діяльності підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз та підтримує економічну незалежність [6]. Черевко І. та Фляк Ю. трактують економічну безпеку як відсутність

реалізації загроз на всіх ієрархічних рівнях – від глобального до індивідуального [3]. Бойко Г. Ф. і Дулеба Н. В. розглядають її як універсальну категорію, що охоплює як макро-, так і мікрорівні [2].

Мартин О. М. визначає економічну безпеку як основу національної безпеки та гарантію розвитку за умов захисту економічних інтересів країни [5]. Шиманська В. В. і Саух І. В. характеризують її як здатність національної економіки задовольняти потреби навіть у форс-мажорних умовах [9].

Особливу увагу надають ролі репутаційного чинника Пушак Я. Я. та Звербний А. С., які вважають корпоративну репутацію ключовим вектором підвищення економічної безпеки [8]. Алькема В. Г. зазначає, що в сучасному конкурентному середовищі репутація компанії є критично важливим фактором її безпеки та розвитку [1].

Таким чином, аналіз наукових підходів свідчить про важливість ділової репутації як чинника зміцнення економічної безпеки підприємств, що підвищує рівень довіри до них з боку зовнішнього середовища та сприяє їхній фінансовій стабільності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не дивлячись на вагомий внесок науковців у питання дослідження економічної безпеки підприємств та репутаційного менеджменту, інтеграція ділової репутації у систему забезпечення економічної безпеки підприємства залишається недостатньо розробленою. Бракує комплексних підходів, які б поєднували стратегічне управління, оцінювання репутаційних ризиків, впровадження цифрових інструментів моніторингу та антикризових заходів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є обґрунтування та розробка концептуального підходу щодо удосконалення системи забезпечення економічної безпеки підприємств з урахуванням впливу ділової репутації. Такий підхід дозволяє сформулювати науково обґрунтовану модель управління, яка поєднує оцінювання якісних і кількісних показників репутації, її моніторинг, використання інформаційно-аналітичних ресурсів, а також механізми мінімізації репутаційних ризиків у стратегічному розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Забезпечення економічної безпеки підприємств є комплексним завданням, що потребує всебічного підходу, включаючи оцінку та управління діловою репутацією.

Ділова репутація відіграє ключову роль у формуванні довіри між суб'єктами господарювання, сприяє стабільному розвитку підприємств та мінімізує ризики шахрайства, економічних злочинів і фінансових втрат.

Вважаємо на необхідне запропонувати авторське визначення поняття «концептуальний підхід щодо удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації», яке пропонуємо розуміти як систему науково обґрунтованих принципів, методів і заходів, спрямованих на інтеграцію оцінки та управління діловою репутацією у загальну стратегію економічної безпеки підприємства.

Даний підхід передбачає аналіз якісних і кількісних показників репутації, розробку

механізмів її моніторингу та використання, а також впровадження заходів щодо мінімізації репутаційних ризиків з метою забезпечення стабільності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі (рис. 1).

Об'єктами концептуального підходу є елементи та процеси, які впливають на рівень економічної безпеки підприємства через його ділову репутацію: підприємства та їхні бізнес-процеси (операційна, фінансова, комерційна діяльність); ділова репутація підприємства (рівень довіри з боку партнерів, клієнтів, інвесторів); корпоративне управління (система прийняття рішень, дотримання етичних стандартів, прозорість бізнесу); фінансова стійкість підприємства

Концептуальний підхід щодо удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації			
Об'єкти:		Суб'єкти:	
Підприємства та їхні бізнес-процеси	Ділова репутація підприємства	Власники та топ-менеджмент підприємств	Внутрішні підрозділи економічної безпеки
Фінансова стійкість підприємства	Конкурентоспроможність підприємства	Фінансові установи та інвестори	Клієнти та партнери
Репутаційні ризики	Зовнішні фактори впливу	Контролюючі та регуляторні органи	Медіа та громадські організації
Корпоративне управління		Аналітичні агентства та аудиторські компанії	
Принципи:		Функції:	
Системність	Комплексність	Аналітична	Оціночна
Достовірність та прозорість	Попередження ризиків	Прогнозна	Контрольна
Гнучкість та адаптивність	Цифровізація та інноваційність	Захисна	Регуляторна
Дотримання етичних стандартів		Комунікаційна	
Інформаційно-аналітичне забезпечення			
Вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти		Внутрішні документи підприємства	
Механізм захисту економічної безпеки підприємств через управління діловою репутацією			
Інформаційне забезпечення оцінювання ділової репутації	Методика оцінювання ділової репутації підприємств з позицій економічної безпеки	Інтеграція цих процесів у систему управління підприємством	

Рис. 1. Основні елементи концептуального підходу щодо удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації

Джерело: сформовано автором на основі [1-11]

(ліквідність, платоспроможність, інвестиційна привабливість); *конкурентоспроможність підприємства* (здатність адаптуватися до ринкових змін і ризиків); *репутаційні ризики* (загрози, пов'язані з негативною інформацією або невідповідністю заявленим стандартам); *зовнішні фактори впливу* (ринкове середовище, законодавство, міжнародні стандарти бізнесу) [1; 7].

Суб'єктами, які реалізують та використовують цей підхід, є: власники та топ-менеджмент підприємств (стратегічне планування, управління ризиками); *внутрішні підрозділи економічної безпеки* (аналіз та моніторинг репутаційних ризиків); *фінансові установи та інвестори* (оцінка надійності компаній, ухвалення рішень про фінансування); *клієнти та партнери* (визначення рівня довіри та потенційної співпраці); *контролюючі та регуляторні органи* (оцінка відповідності підприємства законодавчим вимогам); *аналітичні агентства та аудиторські компанії* (незалежне оцінювання репутації компаній); *медіа та громадські організації* (вплив на суспільну думку про діяльність підприємств) [6–8].

Інформаційно-аналітичне забезпечення є ключовим елементом концептуального підходу до удосконалення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації, оскільки ефективне управління репутаційними ризиками неможливе без якісного збору, обробки, аналізу та використання інформації з різних джерел.

В умовах цифрової трансформації та глобалізації бізнесу якість репутаційного менеджменту значною мірою залежить від своєчасності та достовірності інформації про підприємство, його партнерів, конкурентів та ринкове середовище. Інформаційно-аналітичне забезпечення у цьому контексті виконує такі функції [1; 3; 7]:

- моніторинг ділової репутації підприємства через аналіз відкритих джерел, соціальних мереж, рейтингів, відгуків клієнтів та партнерів;

- виявлення репутаційних ризиків шляхом аналізу змін у громадській думці, інформаційних загроз, негативного впливу ЗМІ та соціальних мереж;

- аналіз економічної безпеки підприємства на основі оцінки фінансових, правових, управлінських та соціальних показників;

- формування прогнозів та рекомендацій щодо зміцнення репутаційного капіталу та мінімізації репутаційних втрат;

- впровадження інструментів управління репутацією через комунікаційні стратегії, брендинг та антикризові заходи;

Для ефективного забезпечення економічної безпеки підприємств у контексті управління діловою репутацією доцільно виділити такі структурні компоненти інформаційно-аналітичної системи (рис. 2).

Розвиток та впровадження ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління репутацією підприємства дозволить:

- підвищити рівень прозорості та довіри серед партнерів, клієнтів, інвесторів, державних органів;

- мінімізувати репутаційні ризики шляхом своєчасного виявлення загроз та оперативного реагування на них;

- запобігти фінансовим втратам, спричиненим репутаційними кризами, відтоком клієнтів чи розірванням партнерських угод;

- посилити конкурентні позиції підприємства, формуючи позитивний імідж та стійкість до зовнішніх інформаційних загроз;

- забезпечити адаптацію підприємства до ринкових змін за рахунок постійного аналізу економічного середовища та корпоративної репутації.

Інформаційно-аналітичне забезпечення відіграє ключову роль у системі економічної безпеки підприємств, дозволяючи ефективно управляти діловою репутацією, запобігати репутаційним ризикам та підвищувати загальну стійкість бізнесу у сучасних умовах ринкової нестабільності.

Концептуальний підхід до удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації спрямований на формування ефективної стратегії управління репутаційними ризиками. Він базується на системному аналізі впливу репутації на економічну безпеку та впровадженні механізмів її оцінки, моніторингу та управління. Реалізація цього підходу дозволить підприємствам підвищити рівень довіри, зміцнити конкурентні позиції та забезпечити стабільний розвиток у сучасних умовах.

Враховуючи це, концептуальний підхід до вдосконалення економічної безпеки підприємств повинен включати механізм захисту економічної безпеки підприємств через управління репутацією, який передбачає наявність трьох основних складових:

- вдосконалення інформаційного забезпечення оцінювання ділової репутації;

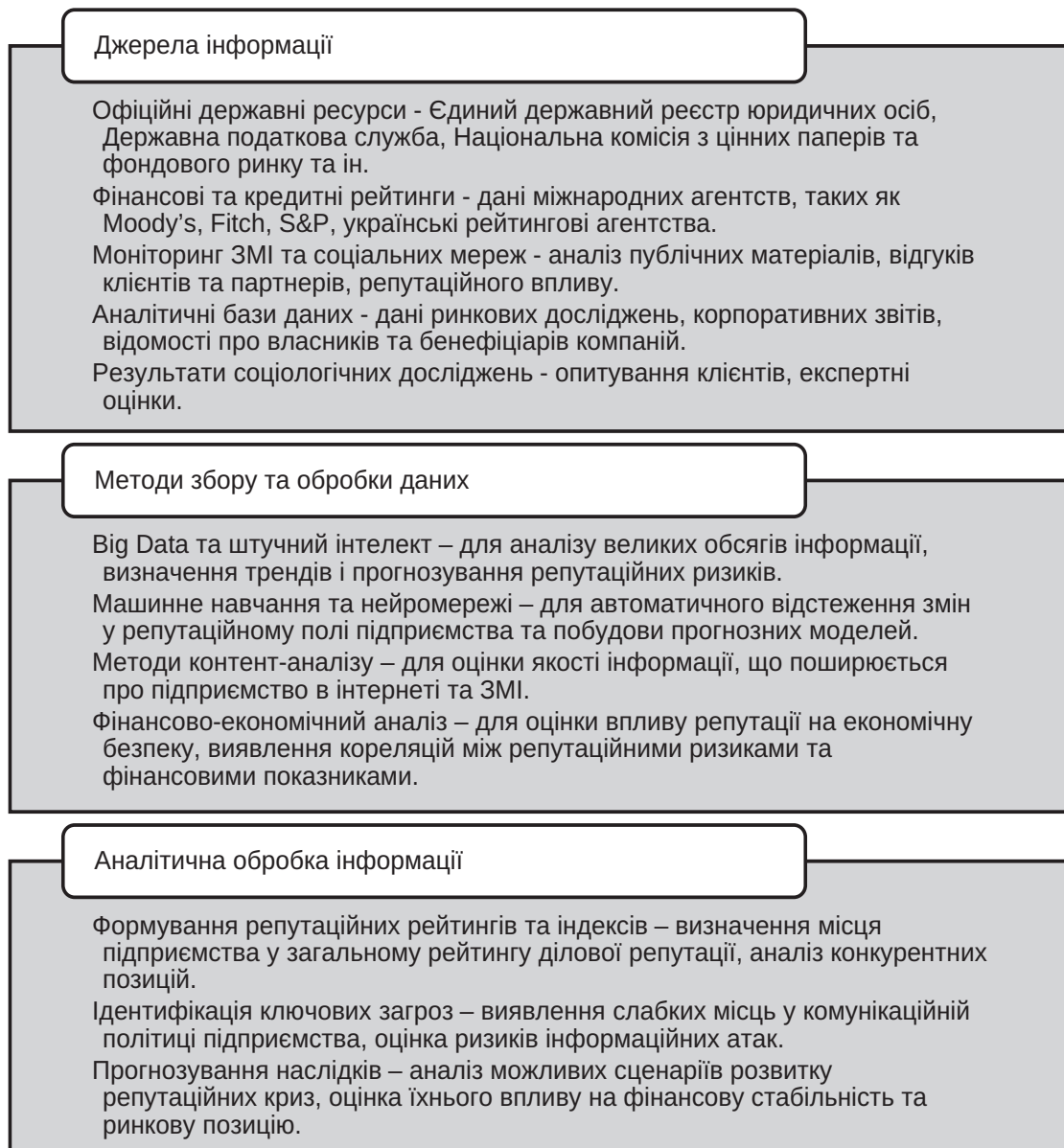

Рис. 2. Структурні компоненти інформаційно-аналітичного забезпечення концептуального підходу до удосконалення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації

Джерело: сформовано автором на основі [3; 7]

– розробку методик оцінювання ділової репутації підприємств з позицій економічної безпеки;

– та інтеграцію цих процесів у систему управління підприємством.

Ділова репутація є одним із найважливіших нематеріальних активів підприємства [4]. Вона формується на основі відкритої інформації про фінансову дисципліну, виконання контрактних зобов'язань, прозорість корпоративного управління та соціальну відповідальність. Основними напрямками впливу ділової репутації на економічну безпеку підприємства є:

– *зниження фінансових ризиків* – компанії з позитивною репутацією мають кращий доступ до фінансових ресурсів та вигідніші умови кредитування;

– *зміцнення довіри контрагентів* – підвищується ймовірність укладення довгострокових партнерських угод та залучення інвесторів;

– *зменшення ймовірності судових спорів* – відповідність етичним нормам та прозорість діяльності знижують ризик виникнення претензій з боку партнерів та регуляторів;

– підвищення конкурентоспроможності – надійні компанії мають більшу можливість залучати кваліфіковані кадри та отримувати пріоритетні контракти.

Інформаційне забезпечення є фундаментальним елементом оцінювання ділової репутації, оскільки дозволяє формувати об'єктивне уявлення про діяльність підприємства [2; 9–10]. Для підвищення ефективності оцінки ділової репутації необхідно:

– розширити доступ до відкритих державних реєстрів (Єдиний державний реєстр юридичних осіб, Реєстр судових рішень, Реєстр боржників тощо) для своєчасного аналізу фінансового стану та правової відповідальності підприємств.

– створити єдину цифрову платформу оцінювання ділової репутації, що дозволить агрегувати дані з офіційних джерел, оцінювати надійність компаній та формувати їхню рейтингову оцінку.

– розробити стандартизовані критерії оцінки ділової репутації, що враховують фінансові показники, наявність судових справ, виконання договірних зобов'язань, історію взаємодії з контрагентами;

– посилити контроль за якістю інформації, що публікується у відкритих джерелах, для запобігання маніпуляціям та поширенню недостовірних даних;

– інтегрувати сучасні цифрові технології (Big Data, штучний інтелект) у процеси аналізу репутації, що дозволить оперативно обробляти великі масиви інформації та ідентифікувати ризики.

Для зниження ризиків, пов'язаних із маніпуляцією репутаційною інформацією, підприємствам необхідно:

– використовувати системи моніторингу згадок у медіа та соціальних мережах;

– розробити механізми спростування неправдивої інформації, яка може вплинути на репутацію;

– впроваджувати антикризові комунікаційні стратегії, які дозволяють швидко реагувати на репутаційні загрози;

– підвищувати рівень корпоративної культури та дотримання стандартів прозорості.

Запровадження системи оцінювання та моніторингу ділової репутації дозволить:

– знизити фінансові та правові ризики для підприємств;

– покращити механізми управління репутацією та посилити економічну безпеку;

– гармонізувати українські підходи до репутаційного аналізу з міжнародними стандартами;

– зміцнити конкурентоспроможність підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Ділова репутація відіграє критичну роль у забезпеченні економічної безпеки підприємств, впливаючи на їхню фінансову стійкість, рівень довіри з боку партнерів та інвесторів, а також конкурентоспроможність. Запровадження сучасних методів оцінки репутації, розвиток цифрових механізмів моніторингу та захисту від репутаційних ризиків сприятимуть підвищенню прозорості бізнесу та сталому розвитку економіки України.

Методика оцінювання ділової репутації повинна враховувати як якісні, так і кількісні показники, що відображають реальний стан підприємства [1; 8; 10]. Основні етапи методики включають:

1. Збір інформації – отримання даних з державних реєстрів, фінансових звітів, відгуків партнерів та клієнтів, судових рішень тощо.

2. Аналіз фінансової стабільності – оцінка рівня заборгованості, своєчасності виконання фінансових зобов'язань, платоспроможності підприємства.

3. Юридична перевірка – аналіз судових процесів, наявності позовів, порушень законодавства, пов'язаних із підприємством.

4. Моніторинг корпоративної відповідальності – аналіз корпоративного управління, дотримання етичних стандартів, взаємодії з партнерами.

5. Запровадження Свідоцтва ділової репутації – видача підприємству підприємству відповідного свідоцтва дозволяє на державному рівні підтвердити його надійність та рівень ділової репутації.

6. Регулярне оновлення даних – забезпечення динамічного контролю за змінами у діяльності підприємства та періодичне коригування рейтингових оцінок.

Запропонована методика дозволить своєчасно виявляти потенційні загрози економічній безпеці підприємств та ухвалювати обґрунтовані рішення щодо співпраці з контрагентами.

Для покращення оцінки ділової репутації та посилення її впливу на економічну безпеку необхідно розробити та впровадити систему інформаційного забезпечення, що включає:

- автоматизацію збору та аналізу даних з державних реєстрів, фінансових звітів, судових рішень, реєстрів боржників;

- розширення відкритих баз даних та створення єдиної платформи для перевірки репутаційної інформації контрагентів;

- розвиток механізмів підтвердження ділової репутації через видачу офіційних Свідоцтв ділової репутації підприємствам;

- впровадження цифрових технологій (AI-аналітика, блокчейн, Big Data) для оцінювання та моніторингу репутаційних ризиків.

Інтеграція оцінки ділової репутації у загальну систему економічної безпеки підприємства сприяє зниженню ризиків, зміцненню довіри партнерів та покращенню фінансової стабільності. Автоматизація процесів, впровадження внутрішніх стандартів управління репутаційними ризиками, використання репутації при ухваленні стратегічних рішень, розвиток співпраці з державними та міжнародними органами та підвищення рівня корпоративної відповідальності є ключовими напрямками, що забезпечать стійке та безпечне функціонування підприємства в сучасних умовах ринкової економіки.

Концептуальний підхід до удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємств під впливом ділової репутації є ключовим інструментом стабільного розвитку бізнесу в сучасних умовах глобалізації та зростаючих ринкових ризиків. Запропонований підхід базується на інтеграції оцінки та управління діловою репутацією у загальну систему економічної безпеки підприємства, що передбачає системний аналіз якісних і кількісних показників репутації, моніторинг її змін та впровадження ефективних механізмів управління репутаційними ризиками.

Висновки. Ефективна система управління діловою репутацією дозволяє підприємствам мінімізувати ризики шахрайства, фінансових втрат та юридичних суперечок, а також забезпечити довгострокову стійкість і конкурентоспроможність. Одним із основних завдань є вдосконалення інформаційного забезпечення оцінювання репутації, що включає автоматизацію процесів аналізу та застосування цифрових технологій для підвищення прозорості та точності оцінки.

Реалізація цього підходу сприятиме посиленню довіри з боку інвесторів, партнерів та клієнтів, що є важливим чинником підвищення фінансової стійкості підприємства. Водночас впровадження внутрішніх стандартів управління репутаційними ризиками, використання ділової репутації як критерію ухвалення стратегічних рішень та співпраця з державними та міжнародними органами дозволить підвищити рівень захисту бізнесу від зовнішніх та внутрішніх загроз.

Таким чином, концептуальний підхід до удосконалення економічної безпеки підприємств через управління діловою репутацією є дієвим механізмом зміцнення ринкових позицій підприємства, формування позитивного іміджу та забезпечення стабільного розвитку в довгостроковій перспективі. Застосування запропонованого концептуального підходу сприятиме покращенню механізмів управління діловою репутацією підприємств, що, у свою чергу, дозволить підвищити рівень їх економічної безпеки, забезпечити фінансову стійкість і конкурентоспроможність на ринку. Використання сучасних методів аналізу та управління репутаційними ризиками є необхідною умовою для успішного функціонування підприємств у сучасному динамічному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алькема В. Методичні підходи до оцінки ділової репутації підприємства: забезпечення економічної безпеки та сталого розвитку. // *Вчені записки Університету «КРОК»*. – 2024. – № 4(76). – С. 90–95. – DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-90-95>.

2. Бойко Г. Ф., Дулеба Н. В. Категорія "економічна безпека" як повноправний об'єкт дослідження економічної науки. // *Вісник НТУ*. – 2010. – № 21(1). – С. 251–254. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vntu_2010_21%281%29_62.

3. Зайченко В. В., Коваленко С. В. Економічна безпека підприємства: сутність та основні складові. // *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. – 2013. – Вип. 23. – С. 410–414. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2013_23_62.

4. Коржевський І. І. Ділова репутація – виникнення, критерії оцінки, підстави вивчення, можливості та інструменти перевірки. // *Вчені записки Університету «КРОК»*. – 2022. – № 1(65). – С. 76–83. – DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-65-76-83>.

5. Мартин О. М. Економічна безпека як складова національної безпеки. // *Наукові записки НУ "Острозька академія". Економіка*. – 2013. – Вип. 22. – С. 68–74. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2013_22_16.
6. Меліхова Т. О. Наукові підходи до визначення сутності поняття "економічна безпека підприємства". // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. – 2018. – Вип. 17(1). – С. 167–170. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_17%281%29__38.
7. Пригунов П. Я. Сучасні підходи до визначення суб'єктів забезпечення економічної безпеки підприємств. // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2013. – № 11. – С. 120–125. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2013_11_27.
8. Пушак Я. Я., Завербний А. С. Корпоративна репутація як ключовий вектор підвищення рівня економічної безпеки. // *Соціально-правові студії*. – 2020. – Вип. 2(8). – С. 130–136.
9. Сосновська О. О., Житар М. О. Економічна безпека підприємства: сутність та ознаки забезпечення. // *Облік і фінанси*. – 2018. – № 3. – С. 124–132. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2018_3_18.
10. Черевко І., Фляк Ю. Економічна безпека: сутність, значення і детермінанти. // *Аграрна економіка*. – 2024. – Т. 17, № 1. – С. 3–16. Режим доступу: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2024_17_1/AE-17_1_1.pdf
11. Шиманська В. В., Саух І. В. Економічна безпека як фактор підвищення конкурентоспроможності держави. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/21409/1/eui_2009_2_41.pdf.

REFERENCES:

1. Alkema V. (2024) Metodichni pidkhody do otsinky dilovoi reputatsii pidpriemstva: zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky ta staloho rozvytku [Methodical approaches to assessing business reputation of the enterprise: ensuring economic security and sustainable development]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK" - Scientific Notes of «KROK» University*, vol. 4(76), pp. 90–95. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-90-95>
2. Boiko H. F., Duleba N. V. (2010) Katehoriia "ekonomichna bezpeka" yak povnopravnyi ob'iekt doslidzhennia ekonomichnoi nauky [The category of "economic security" as a legitimate subject of economic science]. *Visnyk NTU*, vol. 21(1), pp. 251–254. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vntu_2010_21%281%29__62
3. Cherenko I., Fliak Yu. (2024) Ekonomichna bezpeka: sutnist, znachennia i determinanty [Economic security: essence, significance and determinants]. *Ahrarna ekonomika – Agrarian Economics*, vol. 17(1), pp. 3–16. http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2024_17_1/AE-17_1_1.pdf
4. Korzhevskiy I. I. (2022) Dilova reputatsiia – vynykennia, kryterii otsinky, pidstavy vyvchennia, mozhlyvosti ta instrumenty perevirky [Business reputation – origin, evaluation criteria, rationale for research, opportunities and verification tools]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK" - Scientific Notes of «KROK» University*, vol. 1(65), pp. 82–87. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-65-76-83>
5. Martyn O. M. (2013) Ekonomichna bezpeka yak skladova natsionalnoi bezpeky [Economic security as a component of national security]. *Naukovi zapysky NU "Ostrozka akademiia". Ekonomika – Scientific Notes of Ostroh Academy National University. Economics*, vol. 22, pp. 68–74. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2013_22_16
6. Melikhova T. O. (2018) Naukovi pidkhody do vyznachennia sutnosti poniattia "ekonomichna bezpeka pidpriemstva" [Scientific approaches to defining the essence of the concept "enterprise economic security"]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: International Economic Relations and World Economy*, vol. 17(1), pp. 167–170. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_17%281%29__38
7. Pryhunov P. Ya. (2013) Suchasni pidkhody do vyznachennia subiektiv zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv [Modern approaches to defining subjects of enterprise economic security]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini – Formation of Market Relations in Ukraine*, vol. 11, pp. 120–125. http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2013_11_27
8. Pushak Ya. Ya., Zaverbnyi A. S. (2020) Korporativna reputatsiia yak kliuchovyi vektor pidvyshchennia rivnia ekonomichnoi bezpeky [Corporate reputation as a key vector for improving economic security level]. *Sotsialno-pravovi studii – Socio-Legal Studies*, vol. 2(8), pp. 130–136.
9. Shymanska V. V., Saukh I. V. (2009) Ekonomichna bezpeka yak faktor pidvyshchennia konkurentospromozhnosti derzhavy [Economic security as a factor of increasing national competitiveness]. Retrieved from http://eprints.zu.edu.ua/21409/1/eui_2009_2_41.pdf

10. Sosnovska O. O., Zhyttar M. O. (2018) Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta oznaky zabezpechennia [Enterprise economic security: essence and characteristics of provision]. *Oblik i finansy APK – Accounting and Finance of Agroindustrial Complex*, vol. 3, pp. 124–132. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2018_3_18
11. Zaichenko V. V., Kovalenko S. V. (2013) Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta osnovni skladovi [Enterprise economic security: essence and key components]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Scientific Works of Kirovohrad National Technical University. Economic Sciences*, vol. 23, pp. 410–414. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2013_23_62